

4 M * E = Kasvu

Kemi-Keminmaa-Simo rakennemuutossuunnitelma

RAPORTTILUONNOS 20.5.2024

RAMBOLL

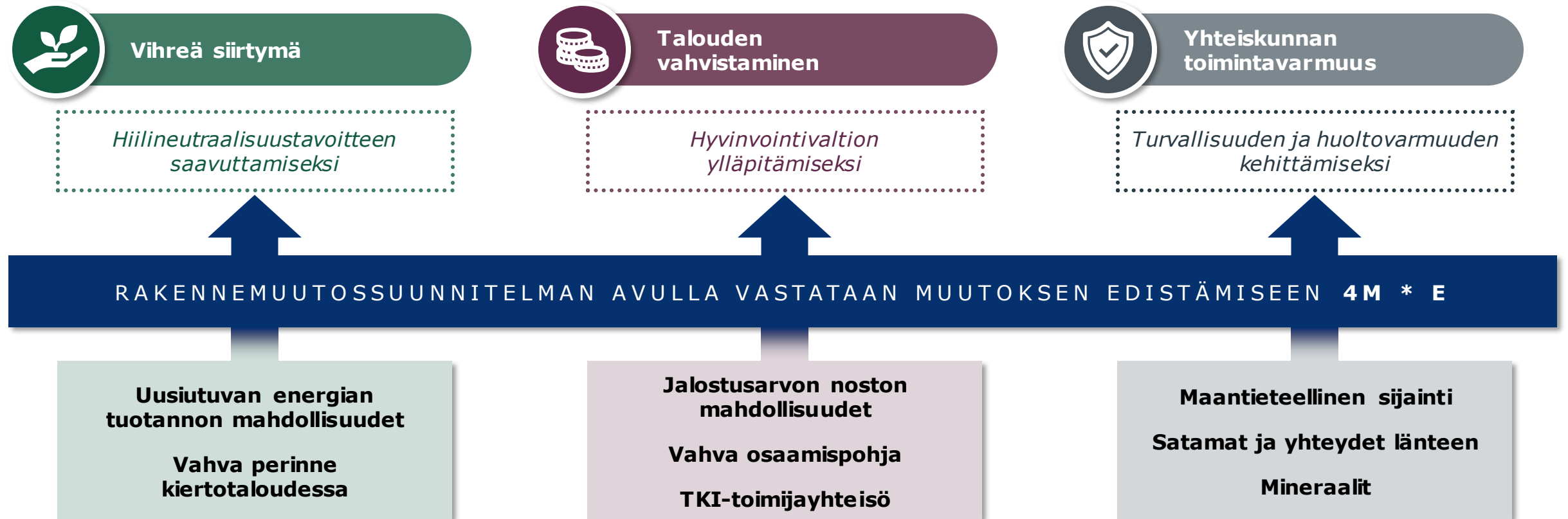
Bright ideas.
Sustainable change.

LAPIN LIITTO

Rakennemuutossuunnitelman avulla vastataan muutoksen edistämiseen

MUUTOKSET JOITA YHTEISKUNNASSA TARVITAAN

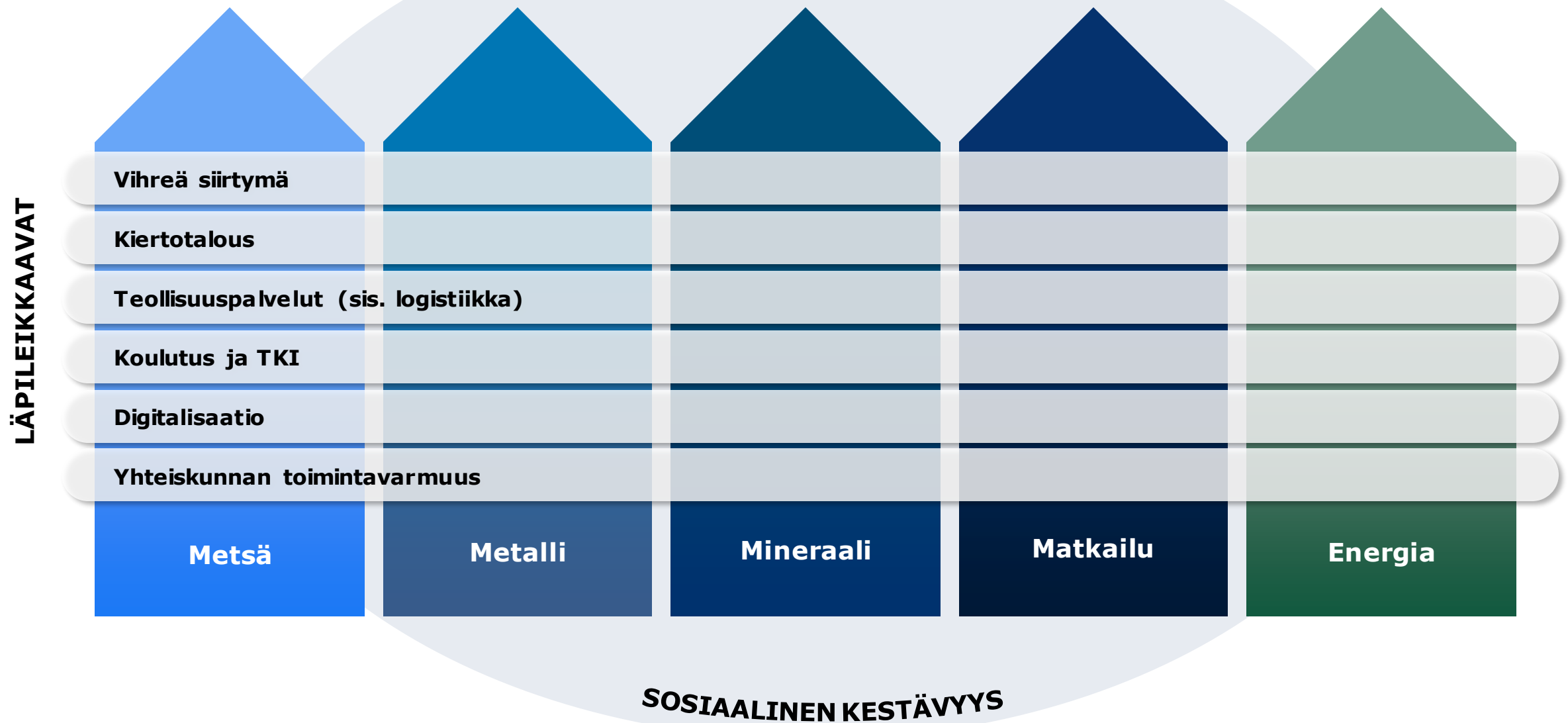

KEMI-KEMINMAA-SIMO ALUEEN VAHVUUDET OVAT YTIMESSÄ NÄIDEN MUUTOSTEN EDISTÄMISESSÄ

Erikoistumisen kärjet

4 M * E = Kasvu

Erikoistumisen kärjet: 4 M * E = Kasvu

Metsä

KÄRKITOIMENPITEET

1. Biotuotetehtaan ekosysteemin rakentaminen
2. Kemian- ja prosessiteollisuuden AMK- ja yliopistotasaisen koulutuksen saaminen alueelle
3. Alan houkuttelevuuden ja tietoisuuden lisääminen edesauttamaan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Kiertotalous

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Puupohjaiset kuidut ja tuotteet tekstiili- ja pakkausteollisuudessa
- Biopohjaiset tuotteet kemian- ja lääketeollisuudessa
- Puu rakennusmateriaalina ja hiilensidonnassa
- Ilmastonmuutoksesta seuraavat sään ääri-ilmiöt ja uudet tuholaislajit

Metalli

KÄRKITOIMENPITEET

1. Fossiilivapaan teräksen jatkojalostus
2. Mineraalien jalostus alueella (erityisesti nikkeli, rauta, kupari) - satama vahvuutena
3. Osaamisen kehittäminen teollisuusyrityksissä ja näitä tukevissa teollisuuspalveluyrityksissä

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Teollisuuspalvelut
(sis. logistiikka)

Kiertotalous

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Metallien kiertotalous
- Robotisaatio ja automaatio tehostaa tehdasympäristöjä
- 3D-tulostuksen kasvu
- Fossiilivapaa teräs ja muu tuotannon hiilineutraalisuuden tavoittelu
- NATO ja puolustusteollisuuden kasvu
- Kaksoiskehittäminen: turvallisuushankkeista priorisoidaan yrityksiä hyödyntäviä

Mineraali

KÄRKITOIMENPITEET

1. Logistiikkaverkon kehittäminen (tie-, raide- ja vesiliikenne) etelän suuntaan ja Pohjois-Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan, huomioiden Ruotsin raideleveys ja yhteys Kemin satamaan
2. Kaivannaisten TKI-toiminnan kasvattaminen, tavoitteena jalostusarvon kasvattaminen, kaivannaisjätteen hyötykäyttö ja metallin talteenotto jätteestä
3. Kaivosten keikkatyöläisestä kemiläiseksi, keminmaalaiseksi tai simolaiseksi -ohjelma

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAVAAT TEEMAT

Yhteiskunnan toimintavarmuus

Teollisuuspalvelut
(sis. logistiikka)

Koulutus ja TKI

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Akkumateriaalien ja -teollisuuden kehittyminen
- Mineraalit talteen kiertotalouden kautta
- Sähköistyvä maailma ja siitä seuraava mineraalien kulutus
- Ympäristölainsäädännön ja -vaatimusten kiristyminen ja mahdolliset ympäristöhaitat
- Jalostusasteen nosto Suomessa
- EU:n mineraaliomavaraisuus ja kriittiset mineraalit

Matkailu

KÄRKITOIMENPITEET

1. Laadukkaiden hotelli- ja elämispalveluiden saaminen Kemiin, Keminmaahan ja Simoon
2. Saavutettavuuden varmistaminen: Kemi-Tornion lentoliikenteen varmistaminen ja Perämeren-kaaren ylittävä henkilöraideliikenne ja risteilymatkailu
3. Kesämatkailukärkien muodostaminen ja ympärivuotisen matkailun edesauttaminen

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Digitalisaatio

Logistiikka

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Vastuullinen matkailu
- Ilmaston lämpeneminen Etelä-Euroopassa
- Matkakohteiden digitaalinen näkyvyys mm. some
- Digitaalisuus osto- ja palvelupoluissa
- Paikallisuus ja aidot elämykset
- Lentoasemaverkoston muutokset

Energia

KÄRKITOIMENPITEET

1. Sähkön kantaverkon (Fingrid) ja vetyputkiston (Gasgrid) kehittäminen alueella
2. Sijoittumispaikkojen varmistaminen eri toimijoille ml. varautuminen infran uusimiseen ja tonttitarjonnan kehittäminen
3. Merituulivoiman lisääminen

KESKEISIMMÄT LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Vihreä siirtymä

Digitalisaatio

Yhteiskunnan toimintavarmuus

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Uusiutuvan energian kasvava kysyntä ja energian jatkojalosteet
- Ympäristölainsäädännön kiristyminen
- EU taksonomia ohjaa rahoitusta vihreisiin hankkeisiin
- Liikenteen sähköistyminen
- Kyberturvallisuus ja energiatuotannon häiriöt
- Huoltovarmuuden turvaaminen

Sosiaalinen kestävyys

KÄRKITOIMENPITEET

1. TE-palveluiden ja hyvinvointialueen palveluiden sekä muiden julkisten palveluiden saatavuuden turvaaminen lähipalveluna
2. Palvelut kaikille asukkaille taustasta riippumatta
3. Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä päätöksenteko

TRENDIT, VILLIT KORTIT JA MUSTAT JOUTSENET

- Ikääntyvä väestö ja sitä seuraava palvelutarpeiden kasvu ja saatavuus
- Työperäisen maahanmuuton lisääntyminen, uudet palvelutarpeet
- Inklusiivisuus ja erilaisten näkökulmien huomiointi entistä kattavammin
- Kohtuuhintaisen asumisen tarve
- Hyvinvointialueiden kehityskulku
- Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä päätöksenteko

KUVAUS

Sosiaalisen kestävyden edistäminen tarkoittaa kaikkien yhteiskunnan jäsenten hyvinvoinnin parantamista ja mahdollisuuksiensa maksimointia. Tämä sisältää mm. laadukkaan koulutuksen tarjoamista, työllisyyden ja toimeentulon mahdollistamista, terveydenhoidon saavutettavuutta, kestävä kehityksen ja ympäristön huomioimista ja ihmisten välisen tasa-arvon edesauttamista.

Rakennemuutossuunnitelman toimenpiteet tukevat erityisesti työllisyyden, toimeentulon, osaamisen ja kestävä kehityksen edesauttamista Kemin, Keminmaan ja Simon alueilla. Toimenpiteet ovat kuitenkin suoraan tai välillisesti kytköksissä myös alueen sosiaalisen kestävyden edistämiseen sekä hyvän elinympäristön ja viihtyvyyden kehittämiseen.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kärkitoimenpiteet erikoistumisen kärkien teroittamiseksi

Metsä

1. Biotuotetehtaan ekosysteemin rakentaminen
2. Kemian- ja prosessiteollisuuden AMK- ja yliopistotasaisen koulutuksen saaminen alueelle
3. Alan houkuttelevuuden ja tietoisuuden lisääminen edesauttamaan työvoiman saatavuutta ja pysyvyyttä

Metalli

1. Fossiilivapaan teräksen jatkojalostus
2. Mineraalien jalostus alueella (erityisesti nikkeli, rauta, kupari) - satama vahvuutena
3. Osaamisen kehittäminen teollisuusyrityksissä ja näitä tukevissa teollisuuspalvelu-yrityksissä

Mineraali

1. Logistiikkaverkon kehittäminen (tie-, raide- ja vesiliikenne)
2. Kaivannaisten TKI-toiminnan kasvattaminen jalostusarvon kasvattamiseksi kaivannaisjätteen hyötykäyttö ja metallin talteenotto
3. Kaivosten keikkatyöläisestä kemiläiseksi, keminmaalaiseksi tai simolaiseksi

Matkailu

1. Laadukkaiden hotelli- ja elämyspalveluiden saaminen Kemiin, Keminmaahan ja Simoon
2. Saavutettavuuden varmistaminen
3. Kesämatkailukärkien muodostaminen ja ympärivuotisen matkailun edesauttaminen

Energia

1. Sähkön kantaverkon (Fingrid) ja vetyputkiston (Gasgrid) kehittäminen alueella
2. Sijoittumispaikkojen varmistaminen eri toimijoille ml. varautuminen infran uusimiseen ja tonttitarjonnan kehittäminen
3. Merituulivoiman lisääminen

SOSIAALINEN KESTÄVYYS